

Εκτεταμένες «συμπτώσεις» για το μέλλον της Ευρώπης

ΚΡΙΣΙΜΟ ήττημα ο συνδυασμός ανταγωνιστικότερης λειτουργίας της αγοράς με την αλληλεγγύη - Δημιουργείται βάση για παραγωγικό διάλογο

Της **ΕΛΙΖΑΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Στη **συζήτηση** για το μέλλον της Ευρώπης έχουν προ πάντων εξεραθεί στην κοινή γνώμη οι διαφορές των ηγετών, της Γερμανίας και της Γαλλίας ιδίως, για τις θεσμικές ρυθμίσεις που επιδιώκονται στο κορυφαίο επίπεδο της πολιτικής ένωσης, το είδος της ομοσπονδίας, τις εξουσίες που θα διατηρήσουν τα εθνικά κράτη. Πολύ σημαντικές όμως είναι επίσης και οι κατευθύνσεις για τις οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές που διαγράφονται για την ανάπτυξη, την απασχόληση και τη συνοχή στην Ευρώπη. Το κρίσιμο ζήτημα είναι πώς θα συνδυασθεί η ολόενα πληρέστερη και ανταγω-

νιστικότερη λειτουργία της αγοράς με την αλληλεγγύη. Και εδώ, με όλες τις διαφορές ύφους και εμφάσεων, στα δύο βασικά προγραμματικά κείμενα που κατατέθηκαν αυτήν την άνοιξη, την εισήγηση του SPD για το συνέδριό του του Νοεμβρίου και την πρόσφατη ομιλία του Γάλλου πρωθυπουργού Λιονέλ Ζοσπέν, υπάρχουν εκτεταμένες συμπτώσεις - από την ανάγκη της φορολογικής εναρμόνι-

Ανάγκη αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης της Ενωσης με έναν ευρωπαϊκό φόρο.

σης μέχρι την εδραίωση μιας πολιτικής μισθών σε ευρωπαϊκό επίπεδο και από την αύξηση των επενδύσεων και τον συντονισμό στην εκπαίδευση και την έρευνα μέχρι τον αναπροσανατολισμό της αγροτικής πολιτικής για την προστασία των καταναλωτών και του περι-

βάλλοντος. Δημιουργείται έτσι μια βάση για να προχωρήσει ένας παραγωγικός διάλογος.

Οι κατευθύνσεις αυτές βέβαια είναι ακόμα πολύ γενικές και προβάλλει ένα σημαντικό σημείο διαφωνίας: η γερμανική ιδέα της επανεθνικοποίησης κατά μεγάλο μέρος της χρηματοδότησης της αγροτικής και των διαρθρωτικών πολιτικών που αποκρούει αποφασιστικά ο Λιονέλ Ζοσπέν. Στην παρέμβασή του ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ρομάνο Πρόντι διαγράφει ερωτήματα που μένουν ανοικτά και πρέπει να απαντηθούν, αλλά και θέτει το κεντρικό ζήτημα που πάγια τείνουν να παρακάμπτουν οι ηγέτες των μεγάλων ευρωπαϊκών χωρών: το πολύ χαμηλό επίπεδο των ευρωπαϊκών πόρων, που μόλις φτάνει στο 1,09% του ΑΕΠ των «15», και την ανάγκη αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης της Ενωσης με έναν ευρωπαϊκό φόρο.

Όλο και περισσότερο γίνεται κατανοητός ο αναπροσανατολισμός της αγροτικής πολιτικής για την προστασία του καταναλωτή. «Αγκάθι» στα αγροτικά η γερμανική ιδέα της επανεθνικοποίησης, κατά μεγάλο μέρος, της χρηματοδότησης της αγροτικής και των διαρθρωτικών πολιτικών.

Περισσότεροι πόροι για καινοτομία, εκπαίδευση, εκσυγχρονισμό

Στην **παγκοσμιοποιημένη** οικονομία η Ευρώπη γίνεται με το ευρώ ελκυστικότερος τόπος επενδύσεων. Ενισχύεται στον διεθνή ανταγωνισμό και συμβάλλει σε περισσότερη σταθερότητα στο παγκόσμιο χρηματοοικονομικό σύστημα, από την οποία επωφελούνται όλες οι εθνικές οικονομίες. Η Ευρώπη θέλει να αξιοποιήσει όλα τα πλεονεκτήματα του κοινού νομισματος για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Γι' αυτό χρειαζόμαστε μια πλήρως λειτουργική εσωτερική αγορά, όπως και η εσωτερική αγορά χρειάζεται ένα σταθερό ευρώ για να επιτύχει. Η εσωτερική αγορά και το κοινό νόμισμα απαιτούν όμως και μια ισχυρότερη εναρμόνιση της φορολογικής πολιτικής, ιδίως των φόρων των επιχειρήσεων, της φορολόγησης των αποδόσεων κεφαλαίων, της φορολόγησης της χρήσης ενέργειας και της διαμόρφωσης των φόρων προστιθεμένων αξίας και κύκλου εργασιών, καθώς και μια ενιαία κεφαλαιαγορά.

Πολιτική μισθών

Υποστηρίζουμε τις αποφάσεις

της Λισαβόνας, που έχουν στόχο να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την πλήρη απασχόληση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η υλοποίηση αυτών των αποφάσεων απαιτεί γενναίες μεταρρυθμίσεις σε εθνικό επίπεδο και διάθεση για συνεργασία. Αυτό περιλαμβάνει και την πολιτική μισθών, η οποία στην εσωτερική αγορά και στον κοινό νομισματικό χώρο δεν μπορεί πλέον να προσανατολίζεται μόνο σε εθνικά οικονομικά μεγέθη. Γι' αυτό και πρέπει τα συμβαλλόμενα μέρη στον ευρωχώρο να ενισχύουν το διάλογο τους για την πολιτική μισθών.

Η παγκοσμιοποίηση και η μετάβαση από τη βιομηχανική κοινωνία

Στην **υπηρεσία της απασχόλησης** η Ευρώπη πρέπει να έχει μια δυνατή βιομηχανική φιλοδοξία. Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση επιτρέπει μείζονες επιτυχίες, όπως το Airbus, στον τομέα της πολιτικής αεροναυπηγικής ή στον στρατιωτικό τομέα, το σχέδιο για ένα μεγάλο μεταγωγικό αεροπλάνο.

στην κοινωνία της γνώσης και της πληροφωρίας θέτουν την πολιτική, την οικονομία και την κοινωνία μπροστά σε μεγάλες προκλήσεις. Η ευρωπαϊκή απάντηση είναι ένα ευρικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, με το οποίο η Ευρώπη θέλει να γίνει μέσα στην επόμενη δεκαετία ο πιο δυναμικός οικονομικός χώρος του κόσμου, ένας οικονομικός χώρος με βιώσιμες θέσεις εργασίας και κοινωνική συνοχή. Υποστηρίζουμε τον εκσυγχρονισμό του ευρωπαϊκού οικονομικού και κοινωνικού μοντέλου. Εδώ υπάγεται προπάντων το να κάνουμε βιώσιμο το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Επίσης η αύξηση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στο 70% ως το 2010.

Έρευνα και ανάπτυξη

Σε δέκα χρόνια η Ευρώπη θα πρέπει διεθνώς να βρίσκεται στην κορυφή στην έρευνα και ανάπτυξη.

Γι' αυτό οι δαπάνες της Ε.Ε. θα πρέπει να κατευθύνονται περισσότερο σύμφωνα με τις απαιτήσεις της καινοτομίας και του εκσυγχρονισμού. Θα πρέπει να αναπτύξουμε με συνέπεια τον ευρωπαϊκό χώρο έρευνας και να προσφέρουμε υψηλότερα κίνητρα στους κορυφαίους ερευνητές καθώς και στις επιχειρήσεις, ώστε να εργάζονται στην Ευρώπη ή να συνεργάζονται με ευρωπαϊκά ερευνητικά ιδρύματα. Να βελτιώσουμε τις προοπτικές επαγγελματικής σταδιοδρομίας των νέων επιστημόνων. Να εναρμονίσουμε περισσότερο το νομικό πλαίσιο στον ευρωπαϊκό χώρο έρευνας και να διευκολύνουμε την κινητικότητα των ερευνητών.

Για να επιτύχουμε αυτούς τους απαιτητικούς στόχους χρειαζόμαστε στην Ευρώπη σημαντικές επενδύσεις στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. Χρειαζόμαστε περισσότε-

ρη κινητικότητα και άνοιγμα σε όλα τα επίπεδα της κρατικής και της επαγγελματικής εκπαίδευσης, ευρωπαϊκά πανεπιστημιακά δίκτυα, ώστε η Ευρώπη να αναβαθμισθεί στον εντεινόμενο διεθνή εκπαιδευτικό ανταγωνισμό.

Κοινωνία της γνώσης

Η πορεία στην κοινωνία της γνώσης και της πληροφωρίας απαιτεί από τους πολίτες μεγάλη ευελιξία. Πρέπει να φέρουμε την οικονομική αποτελεσματικότητα και την κοινωνική ενσωμάτωση σε μια λογική ισορροπία. Να μην εντεινόνται οι κοινωνικές αντιθέσεις στην πορεία προς την κοινωνία της γνώσης. Η πρόσβαση στην κοινωνία της γνώσης να μείνει ανοικτή σε όλους τους πολίτες. Μεγάλη σημασία έχουν εδώ τα δημόσια ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και τα ιδρύματα κατάρτισης και επανακατάρτισης των επιχειρήσεων. Πρέπει να συλλάβουν τις νέες έννοιες της μάθησης διά βίου και να τις εντάξουν συγκεκριμένα στο έργο τους.

Υποστηρίζουμε μια νέα αγροτική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση που θα δίνει μέγιστη προτεραιότητα στην προστασία του καταναλωτή και στην ποιότητα των τροφίμων μας και θα προσανατολίζεται στο πρότυπο της αειφορίας.

Η κρίση της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών είναι επίσης μια κρίση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Μόνον εφόσον αλλάξει ριζικά θα μπορέσει η ΚΑΠ να ανακτήσει την αξιοπιστία της. Θα πρέπει να τερατισθεί η χρήση φορολογικών εσόδων για μια λανθασμένη αγροτική πολιτική. Η χρηματοοικονομική υποστήριξη της γεωργίας θα πρέπει να συνδέεται πλέ-

ον με την τήρηση κριτηρίων για την προστασία των καταναλωτών, του περιβάλλοντος και των ζώων. Οι επιδοτήσεις να αναδιρθωθούν υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης αγροτικών χώρων. Η συγχρηματοδότηση να γίνει αρχή της ΚΑΠ.

Στόχοι που τα κράτη - μέλη μπορούν να προωθούν καλύτερα με βάση την αρχή της επικουρικότητας, θα πρέπει να επαναφερθούν στο εθνικό επίπεδο. Αυτό ισχύει ιδίως για τις αρμοδιότητες της Ε.Ε. στους τομείς της αγροτικής και της διαρθρωτικής πολιτικής, ώστε να διευρυνθεί ο χώρος αυτόνομης περιφερειακής και διαρθρωτικής πολιτικής των κρατών - μελών.

Περιβάλλον - κλίμα

Η προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος είναι κεντρικά καθήκοντα για το μέλλον, στα οποία θα μπορέσουμε να αντεπεξέλθουμε μόνο με στενότερη συνεργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στον κόσμο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να παραμείνει ηγετική δύναμη στις περιβαλλοντικές τεχνολογίες και τα πρότυπα, στα φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα και παραγωγικές διαδικασίες. Μια συνεπής ευρωπαϊκή περιβαλλοντική πολιτική ενισχύει τη διεθνή ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και γίνεται έτσι ακόμα σημαντικότερος παράγων απασχόλησης. Η οικολογική συνιστώσα της φορολογικής πολιτικής πρέπει να αναπτυχθεί ουσιαστικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και εδώ εντάσσεται ιδίως μια εναρμόνιση της φορολογίας της ενέργειας.

Αποσπάσματα της εισήγησης «Ευθύνη για την Ευρώπη» για το Συνέδριο του SPD που θα γίνει στις 19-23 Νοεμβρίου στη Νυρεμβέργη, 30.4.2001.

Κρίσιμα ερωτήματα που πρέπει να απαντήσουμε

Του **ROMANO PRONTI**

Με τη **διεύρυνση** η μελλοντική ολοκληρωμένη μεγάλη αγορά θα στηρίζεται σε 500 εκατομμύρια άτομα. Αυτή η επέκταση θα συμβεί σε ένα πλαίσιο ταχείας τεχνολογικής εξέλιξης. Δεν έχω καμία αμφιβολία ότι το αποτέλεσμα θα είναι ευεργετικό για όλους. Η διεύρυνση θέτει όμως σε νέα προοπτική το ζήτημα των μορφών αλληλεγγύης. Ερχεται γρήγορα η ώρα που θα πρέπει να συζητήσουμε την αυριανή Κοινή Αγροτική Πολιτική και τη διαρθρωτική πολιτική μετά τη διεύρυνση.

Ποιος πρέπει να είναι ο ρόλος των αγροτών στην κοινωνία του 21ου αιώνα; Πώς θα διασφαλιστεί η ανταγωνιστικότητα και ο σεβασμός των απαιτήσεων των καταναλωτών; Παραμένουμε σύμφωνοι να βοηθήσουμε τις καθυστερημένες περιοχές; Με ποια κριτήρια; Πώς θα διασφαλίσουμε την αναδιανομή σε

ένα τόσο μεγάλο σύνολο χωρίς αποκεντρωμένη διοίκηση; Μόνο μια στρατηγική σε ευρωπαϊκό επίπεδο μπορεί να διασφαλίσει τις αναγκαίες συνέργειες και ισορροπίες για τις αυριανές κοινές πολιτικές. Και αυτό δεν αντιφάσκει με νέες μορφές διαχείρισης πιο κοντά στο έδαφος, πιο «οριζόντιες», που θα εμπλέκουν πιο άμεσα τις τοπικές και περιφερειακές κοινότητες.

Τέλος πρέπει να σκεφτούμε τι σημαίνει σήμερα το «Ο» της ΟΝΕ («Οικονομική» και Νομισματική Ένωση); Οι εθνικές δημοσιονομικές πολιτικές σχεδιάζονται ακόμα πολύ συχνά στη βάση εθνικών συμφερόντων, ενώ το ευρώ μας κάνει να μοιραζόμαστε τους κινδύνους. Τίθενται ερωτήματα: Πάιρνουν όλα τα κράτη μέτρα που να διασφαλίζουν τη διαρκή σύγκληση; Πώς να προωθηθεί η πλήρης απασχόληση χωρίς να επιδεινωθούν οι άλλοι δείκτες;

Όλα αυτά είναι σημαντικά, διότι χωρίς τη συνεχή επιδίωξη της σύγκλησης και της ολοκλήρωσης η μεγάλη αγορά θα αποσυντεθεί, και το ευρώ δεν θα μπορέσει να παίξει τον παγκόσμιο ρόλο για τον οποίο το δημιουργήσαμε.

Αν επιμένουμε σε ένα αλληλέγγυο κοινωνικό μοντέλο, πρέπει επίσης να προχωρήσουμε στην ολοκλήρωση: μόνον η συγκρότηση μιας πολιτικής ένωσης ικανών διαστάσεων θα μας επιτρέψει να το υπερασπιστούμε σε διεθνή κλίμακα. Πρέπει να έχουμε συνείδηση του γεγονότος ότι στις περισσότερες ανεπτυγμένες κοινωνίες, στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία ιδίως, αλλά και στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, οι εισοδηματικές ανισότητες βαθιάουν. Αυτή η εξέλιξη είναι επικίνδυνη. Δεν είμαστε μακριά από το σημείο της ρήξης. Το ζήτημα δεν είναι να εναρμονίσουμε όλους τους κοινωνικούς κανόνες σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά να εντάξουμε στις οικονομικές μας επιδιώξεις, όπως ήδη αρχίσαμε, κοινωνικούς στόχους: την απασχόληση, την πάλη ενάντια στον αποκλεισμό και τη φτώχεια.

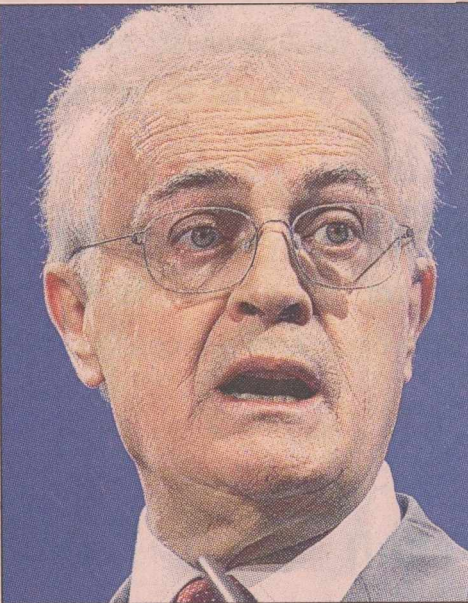
Πολλά ερωτήματα μένουν ανοικτά ο' αυτό το στάδιο: Εως πού πρέπει να φτάσει η ευελιξία στην αγορά εργασίας; Πού αρχίζει η επισφάλεια; Πώς θα αποτρέψουμε εκατομμύρια παιδιά να μεγαλώνουν σε οικογένειες με εισοδήματα κάτω από το όριο της φτώχειας; Τέλος, πώς θα ενσωματώσουμε τα εκατομμύρια μετανάστες που προσέκλυσε η ευρωπαϊκή κοινωνία εντός των συνόρων της;

Οι εξουσίες της Ευρωπαϊκής Ενωσης σε κοινωνικά θέματα είναι σήμερα περιορισμένες. Αλλά αυτός δεν είναι λόγος να αποφύγουμε τη συζήτηση.

Ουσιαστική πλευρά της οικοδόμησης της δημοκρατίας είναι η συγκατάθεση στη φορολογία. Κατά τη γνώμη μου, η εσοδαρή σκέψη για το μέλλον της Ε.Ε. πρέπει να περιλαμβάνει τη μεταρρύθμιση της χρηματοδότησης της. Το ζήτημα των ευρωπαϊκών πόρων πρέπει να ενταχθεί στη συζήτηση για την επανοικονομική. Κάθε βαθμίδα λήψης αποφάσεων πρέπει να βασίζεται σε καθορισμένους πόρους, ανάλογους με τις αποστολές που της έχουν ανατεθεί.

Στην προοπτική της διεύρυνσης, η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού φόρου που θα αντικαταστήσει το σημερινό σύστημα εθνικών εισφορών - μόνιμη πηγή διενέξεων μεταξύ των κρατών - θα ήταν αναμφίβολα μια ενδεκνυόμενη λύση, όπου οι δυνάμεις είναι λιγότερο τεχνικές, παρά πολιτικές.

Και θα έπρεπε επίσης να ανοιχθεί το ζήτημα για το επίπεδο του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού. Συχνά αποτελεί αφορμή για κριτικές ελάχιστα αντικειμενικές, ακόμα και παράλογες, που υπαινίσσονται ότι η Ε.Ε. κοστίζει ακριβά. Αλλά ποιος έχει κατά νου τα μεγέθη; Ποιος ξέρει ότι δεν αφιερώνουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε καν το 1,27% του πλούτου μας, περιλαμβανομένης της ΚΑΠ και των διαρθρωτικών ταμείων; Η σημερινή τάξη μεγεθών είναι μάλλον 1,09%.

ναί επίσης καταναλωτής και πρέπει να ενισχυθεί η προστασία του. Ας δώσουμε στην Ένωση ένα καταστατικό του Ευρωπαίου καταναλωτή, που να βασίζεται στην αρχή της πρόληψης, στη διαφάνεια στην πληροφόρηση και στην αναντιστοιχία των προϊόντων «από το χωράφι ως το πιάτο». Προτείνω εξάλλου στον τομέα της υγείας τη δημιουργία ενός δικτύου υγειονομικής εποπτείας και επιφύλαξης που να επιτρέπουν την άμεση αντίδραση των δημοσίων αρχών όταν ξεσπά μια κρίση.

Αποσπάσματα της ομιλίας «Το μέλλον της Ευρώπης», 28.5.2001.

Η Ευρώπη φορέας ενός ενόχου κοινωνίας

Του **ΛΙΟΝΕΛ ΖΟΣΠΕΝ**

Μέχρι πρόσφατα οι προσπάθειες της Ευρώπης επικεντρώθηκαν κυρίως στη θέσπιση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Από αυτήν αγνίτσαμε πραγματικά πλεονεκτήματα. Αλλά πρέπει τώρα να διεκρινύμε την προοπτική, για να μην αναχθεί η Ευρώπη σε μια αγορά και διαλυθεί μέσα στην παγκοσμιοποίηση. Γιατί η Ευρώπη είναι πολύ περισσότερο από μια αγορά. Είναι φορέας ενός νομιμικού κοινωνίας, καρπού της ιστορίας που εξελίσσεται μέσω ολόενα εντονότερων δεσμών που ενώνουν σήμερα τους ευρωπαϊκούς λαούς. Υπάρχει ένας «ευρωπαϊκός τρόπος ζωής», ένας ιδιαίτερος τρόπος δράσης, υπεράσπισης των ελευθεριών, πάλης ενάντια στις ανισότητες και τις διακρίσεις, σύλληψης και οργάνωσης των σχέσεων εργασίας, πρόσβασης στην εκπαίδευση και στις φροντίδες υγείας, διαχείρισης του χρόνου. Καθεμία από τις χώρες μας έχει τις δικές της παραδόσεις και κανόνες, αλλά όλες μαζί συνθέτουν ένα κοινό σκηνικό.

Αυτό το πρωτότυπο μοντέλο κοινωνίας πρέπει τώρα να το εγγράψουμε στις συνθήκες και να το κάνουμε να ζει στις πολιτικές μας. Η διακρίση της Ευρώπης είναι η διαφορά της. Ας θυμίσουμε ότι η Ευρώπη είναι ένας πολιτισμός, δηλαδή ταυτόχρονα ένα έδαφος, μια ιστορία που μοιραζόμαστε, μια οικονομία ενοποιημένη, μια αναρρυθγμένη κοινωνία και διαφορετικοί πολιτισμοί που σχηματίζουν μαζί έναν πολιτισμό.

Η Ευρώπη αρνείται να αποσυνδέσει την οικονομική ευμάρεια από την κοινωνική πρόοδο. Παρά τις ανισότητες που συνεχίζονται, γνωρίζει σήμερα ένα πολύ υψηλό επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης. Έχουν κατακτηθεί κοινωνικά δικαιώματα: το δικαίωμα στην κοινωνική προστασία, τα συνδικαλιστικά δικαιώματα, το δικαίωμα στη δωρεάν εκπαίδευση. Για να διακηρύξουμε αυτήν τις αξίες προκείμενη την Ένωση με ένα Άρτρε θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Η Ευρώπη χρειάζεται περισσότερη οικονομική αλληλεγγύη. Το ενιαίο νόμισμα μας έχει φέρει πλέον μια πολύτιμη σταθερότητα. Εδώ και δύο χρόνια το ευρώ έχει παίξει τον ρόλο της κοινής «ασπίδας» ενάντια στις διεθνείς χρηματοοικονομικές κρίσεις και τις ανταγωνιστικές υποτιμήσεις. Για να ισορροπήσουμε το οικοδόμημα της Ενωσης πρέπει τώρα να απο-

κτήσουμε μια οικονομική κυβερνήση της Ζώνης Ευρώ. Ο συντονισμός των οικονομικών πολιτικών πρέπει να αυξηθεί σημαντικά. Προτείνω κάθε κράτος-μέλος να διαβουλευτεί με τους εταίρους του και να λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις τους πριν λάβει μια απόφαση που θα έχει συνολικές συνέπειες στη Ζώνη. Ας δημιουργήσουμε ένα ταμείο δράσης για τη συγχροία, όπου θα μπορεί να προσφύγει για να στηριχθεί κάθε κράτος που πλήττεται από παγκόσμιες οικονομικές διαταραχές. Πρέπει επιτέλους να αντιμετωπίσουμε τις συμπεριφορές που θίγουν το ευρωπαϊκό γενικό συμφέρον. Η πάλη ενάντια στο «φορολογικό dumping» είναι άμεση προτεραιότητα: δεν είναι αποδεκτό ορισμένα κράτη-μέλη να χρησιμοποιούν έναν αθέμιτο φορολογικό ανταγωνισμό για να προσελκύουν διεθνείς επενδύσεις και τις μετεγκαταστάσεις κοινωνικών εδρών ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Πιο μακροπρόθεσμα είναι αναγκαία μια συνολική εναρμόνιση της φορολογίας των επιχειρήσεων.

Αυτή η οικονομική συνοχή πρέπει να τίθεται στην υπηρεσία της κοινωνικής αλληλεγγύης. Οι πολίτες τη θέλουν. Η Ευρώπη δεν θα μπορούσε να είναι μια απλή ζώνη ελευθέρων ανταλλαγών. Εδώ και τέσσερα χρόνια η γαλλική κυβέρνηση αγωνίσθηκε για να αναπροσανατολίσει την ευρωπαϊκή οικοδόμηση υπέρ της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Σημαντικές πρόοδοι έγιναν με την υιοθέτηση της ευρωπαϊκής κοινωνικής ατζέντας. Οι στόχοι αυτοί πρέπει να μεταφραστούν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα, για όλες τις κατηγορίες εργαζομένων. Οι συνθήκες εργασίας των μισθωτών πρέπει να εναρμονισθούν προς τα πάνω. Να περιορίσουμε την επισφάλεια και να καταπολεμήσουμε τις διακρίσεις. Να δημιουργήσουμε τις συνθήκες για έναν κοινωνικό διάλογο με τα συνδικάτα σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Πρέπει να χτιστεί ένα πραγματικό ευρωπαϊκό κοινωνικό δίκαιο που θα θεσπίζει φιλοδοξίες κοινούς κανόνες, ιδίως σε θέματα πληροφόρησης και συμμετοχής των μεθωτών στη ζωή των επιχειρήσεων, δικαίου των απολύσεων, πάλης ενάντια στην επισφαλή εργασία, πολιτικές μισθών. Η προοπτική μας πρέπει να είναι μια ευρωπαϊκή κοινωνική συνθήκη.

Επίσης, για την εγγύηση της ισότητας των πολιτών, την αλληλεγγύη τους και για την γενί-

κό συμφέρον, οι Ευρωπαίοι χρειάζονται ισχυρές και αποτελεσματικές δημόσιες υπηρεσίες. Είμαι υπέρ μιας ευρωπαϊκής οδηγίας που θα όριζε ένα νομικό πλαίσιο για την ενίσχυση του ρόλου των δημοσίων υπηρεσιών στην Ευρώπη, υπό την ευθύνη των κρατών.

Βιομηχανική φιλοδοξία

Στην υπηρεσία της απασχόλησης, η Ευρώπη πρέπει να έχει μια δυνατή βιομηχανική φιλοδοξία. Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση επιτρέπει μείζονες επιτυχίες: χθες η Airline και το Airbus, σήμερα η EADS European Aeronautics Defence and Space Company, που περιλαμβάνει την Aerospatiale Matra και την DaimlerChrysler Aerospace, NDLR, στον τομέα της πολιτικής αεροναυπηγικής ή, στον στρατιωτικό τομέα, το σχέδιο για ένα μεγάλο μεταγωγικό αεροπλάνο. Αυτές οι συνεργασίες είναι σημαντικές για τις βιομηχανίες μας: τους προσφέρουν τα αναγκαία μέσα για τις επενδύσεις τους και ένα κρίσιμο μέγεθος στην παγκόσμια αγορά, επιτρέπουν να αποφευχθεί η αποκλειστική κυριαρχία των ΗΠΑ στους αποφασιστικούς τομείς.

Στο ίδιο πνεύμα η Ευρώπη πρέπει να γίνει η ηγέτης της επιστήμης και της καινοτομίας. Η γνώση είναι στοιχείο της ευρωπαϊκής συνειδήσεως. Αλλά η διασπορά της ευρωπαϊκής έρευνας σε εθνικές προσπάθειες που δεν συντονίζονται αρκετά περιορίζει σήμερα την αποτελεσματικότητά της. Επείγει να συγκροτήσουμε έναν πραγματικό ευρωπαϊκό χώρο έρευνας σε τομείς τόσο βασικούς όπως η υγεία ή το περιβάλλον, όπως μπόρεσε να κάνει η Ευρώπη για το διάστημα με την Ευρωπαϊκή Διαστημική Υπηρεσία.

Χώρος κοινού δικαίου

Πρέπει να οικοδομήσουμε ένα χώρο κοινού δικαίου με αναφορά το Χάρτη. Ένα θεμελιώδες δικαίωμα του πολίτη είναι η ασφάλεια. Η Ευρώπη πρέπει να συμβάλει στην εγγύησή της. (...)

Μια άλλη απαίτηση είναι η υγειονομική ασφάλεια. Οι πρόσφατες κρίσεις, ιδίως αυτή των «τρελών αγελάδων», έδειξαν τις απειλές που ενέχει για τους καταναλωτές ένας ακραίος παραγωγισμός. Πρέπει συλλογικά να αντιμετωπίσουμε ένα επείγον διδάγμα: ο πολίτης εί-

Αποσπάσματα ομιλίας που εκφωνήθηκε στο Ινστιτούτο Πολιτικών Μελετών στο Παρίσι, στις 29.5.2001.